

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A kisiparosok.

Makó, szept. 16.

Nagy kelendősége van néha nálunk az embernek. De csak addig, még leviharozanak a politikai idők, míg túl nem esünk a választásokon. Választások idején számmon tartjuk különösen a kisiparos embert, hiszen az ő szavazata a legfüggetlenebb, az ő hovátartozásától függ ugyszólván minden a városokban. Keresik hát a cégértelen, homályos, a szegénység miatt udvarok, szűk sikátorok végébe húzódó kicsiny műhelyeket. S a jóképű, hangos szavu, kedves modoru képviselőjelölt láttán, aki oly otthonosan tudja magát érezni a nyomott levegőjű, rozoga kis műhelyben, fölszillan a mester szeme, reménykedik a szive: hátha, hátha most már mégis olyan képviselőt választhatunk, aki nemcsak igéri, de meg is teszi, hogy szót emel az ország színe előtt a mi sorsunkért . . .

Eddig senki szót nem emelt a kisiparosokért. A törvényhozás legalább ezt mutatja,

Az ipari munkások részére hoztak szociális törvényeket: betegsegélyezési, balasztbiztosítási és egyéb jóléti intézményt alkottak, csak a kisiparosok voltak azok, akiket örökösön csak ígérekkel tömték. Így történt, hogy míg a munkásoknak többé-kevésbé biztosították kenyerüket, a mi jogos és méltányos bánásmód, de emellett a munkaadóknak tördelték kisebbre a kenyérét.

A kisiparosokról kormány és társadalom ma már annyira megfélekedett, hogy szinte hiába dolgozik, fárad éjjel-nappal, folyton kisebbedik az a mindennapi kenyér, melyet családjának nyújthat. Állami intézmény egyáltalán nincs, mely a kisiparost istápolná. Pedig elsőrangú érdeke országunknak, hogy szeretettel gondjainkba vegyük különösen azt a két

néposztályt, melynek dolgos kezén a mai Magyarország felépült: a kisiparosok és a földmivelő népet. A kisiparosok évtizedeken keresztül nemcsak súlyos adóval járultak az állam, város, község fentartásához, a háborus időkben nemcsak kardot kötöttek és harcoltak, vért hullattak a hazáért, békében nemcsak munkásfiakat neveltek a köz javára, hanem mindenkor lelkiismeretesen teljesítve kötelességeiket a társadalomban s a maguk jómódu kis műhelyeiben, előmozdították az ország gazdasági tevényt, boldogulását.

Ezelőtt csak 30—40 évvel is a kisiparos hazánkban a legbecsültebb emberek közé tartozott. Ma olyan viszonyok közé szorították, hogy amidőn megöli a teher, a munka, hátramaradt családjának napszámba kell állnia, ha nyomoruságosan elpusztulni nem akar. Sőt ha életében a temetkezési egyesületnek tagja nem volt, a temetési költséget is fillérenként kell összekoldulni. S az árván maradt gyermekekről a szerencsétlen özvegyről csak a jó Isten gondoskodik. Nem megszégyenítő állapot ez?

Manapság már majdnem minden életpályának megvan a maga nyugdíja, biztosítéka, segélye, amire támaszkodhat, csak a kisiparos az, aki magára van hagyatva, árván, segélytelenül pusztul el, ha már dolgozni képtelen.

Itt volna már az ideje, hogy az állam és törvényhozás ne hagyja nyomorultul elveszni ezt a milliónyi derék magyar polgárt. Itt volna az ideje, hogy a törvényhozás a kamarák és ipartestületek bevonásával törvényt alkotna a kisiparosok nyugdíjbiztosításáról. A kisiparosok megmentésével a magyar hazát mentjük meg! . . .

□ **Rakovszky mandátuma.** A Kuria második választási tanácsa ma délben 1 órakor hirdette ki határozatát Sebestyén Mihály elnöklésével Rakovszky István csornai mandátuma ellen beadott petíció ügyében, mely szerint a Kuria itélete a petíciót elutasította. Rakovszky István részére 3000, Raditz Károly választási elnök részére 1000 koronát ítélte meg. *Tetšlleni* Armin dr. ügyvéd 4000, a másik ügyvéd 3000 korona díjat kap Mindenik a saját felétől. Az indoklás kimondja, hogy sem az nem bizonyult valónak, hogy a választási elnök a záróra kitézésére vonatkozó törvényt megsértette, sem az, hogy Rakovszky nyilvános gyülekezésben vagy nyomtatvány útján gyűlöletre izgatott volna.

A szécsényi dráma

Felmentő verdikt.

Ballassagyarmat, szept. 16.

Szöke Jenő bűnügyében ma folytatta a ballassagyarmati törvényszék a tárgyalást. A délelőtti folyamán az elnök előterjesztette az esküdteknek a kérdéseket, mire a vád és védbeszédre került a sor. A hangulat megszólt Szöke ellen és mellette és így nem lehet sejteni sem, hogy elítélő vagy felmentő lesz-e az esküdtek verdiktje?

A kérdések.

A mai tárgyalást fél tíz órakor nyitotta meg az elnök és bemutatta az esküdtek elé terjesztendő következő megállapított kérdéseket:

I. **főkérdés:** Dr. Szöke Jenő vádlott bűnös-e abban, hogy 1910 június 25-én dr. Reök Istvánt szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal, forgópisztolyból irányzott lövésekkel agyonlőtte, de ezt oly körülmények között követte el, a melyek szabad akaratának elhatározási képességét korlátozták?

II. **melékérdés:** Ha igen, akkor a) vádlott ölési szándéka erős felindulásban követte-e el és erős felindulásban keletkezett-e és ezt rögtön végre is hajtotta? Igen vagy nem?

b) Az ölési szándékot az okozta-e, hogy a vádlott feleségével Reök István házasságtörést követett el s ezáltal a vádlott Reök Istvánt súlyosan és jogtalanul megsértette? Igen vagy nem?

A védők fel akartak szólni, de az elnök közbevágott és azt mondotta, hogy ezek a kérdések még nem véglegesek és a perbeszéd után módosíthatók vagy kiegészíthetők.

Dr. Hérey Andor ügyész kezdett ezután vádbeszédébe. Nem

szándékozik bírálatot mondani a felől, hogy az esküdtszék behozatala nyereséget jelent-e jogszolgáltatásunkra, nem szándékozik a szónoki hatás eszközeihez fordulni. Nem valami komplikált esettel állunk szemben, nem is érdemli meg azt a nagy szenzációt, melyet neki tulajdonítanak. A váls gondolata nem egyszer foglalkoztatta a vádlottat, mert hiszen a Hoffmann-féle esetben is bizonyult, hogy az asszony nem tartotta be a hitvesi hűséget. Az ügyész vázolva ezután a büntényt megelőző eseményeket. Mikor vádlott pozitív tudomást szerzett neje hűtlenségéről, még az irodájába ment és beszélgetett, csak azután vette föl felöltőjét és magához vette revolverét. Bebizonyult, hogy reggel lakása előtt sétált és leste, mikor jön Reök István. Az első lövés után, mikor áldozata egyfa mögé bujt, vádlott célzott és a legnagyobb kegyetlenséggel többször rálőtt.

Azután az ügyész vádlott magánéletéről kezdett beszélni és arra kérte az esküdteket, hogy a feltett első főkérdésekre válaszoljanak igennel.

A beszéd után 5 perces szünet volt. Azután Kenedi Géza és dr. Feladi Jenő védők kezdtek beszélni.

Dr. Kenedi Géza védő beszédében arra alapítja, hogy dr. Szöke a tett elkövetése alkalmával nem volt beszámítható állapotban. A beszéd a közönségre s az esküdtekre is óriási hatást tett. Esküdtek és közönség sorából többen sirtak.

A védőbeszéd elhangzása után maga dr. Szöke Jenő beszélt. Beszéde alatt nem volt szem, mely szárazon maradt volna. Beszédét így végezte:

— Esküdt urak: Az istenre kérem Önöket, bocsássanak szabadon engem. Elégedjenek meg azzal a szenvedéssel, a mit már eddig el kellett szenvednem. Testben-lelekben, megtörtem. Engedjenek vissza a gyermekeimhez, mentsenek fel a tisztelt esküdt urak.

Ezután az esküdtek tanácskozáásra vonultak vissza.

Pont hat órakor tértek vissza az esküdtek s az esküdtek élönke e törvényszék elé állva jelentette:

— Becsületemre és lelkiismeretemre mondom, hogy az esküdtek abban a kérdésben, hogy dr. Szöke Jenő vádlott bűnös-e abban, hogy 1910. június hó 25-én dr. Reök Istvánt szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal, forgópisztolyból irányzott lövésekkel agyonlőtte, — nemmel felelték.

Az esküdtek verdiktjének a kihirdetése után ismét beszóllottak a vádlottat. Dr. Szöke Jenő

krétafehér arccal, reszketve állt meg bírái előtt. A törvényszék elnöke azonnal kihirdette az esküdtsek ítéletét, mely vádlottat a vád és következményei alól — az esküdtsek verdiktje alapján — felmenté.

A közönség harsogó éljenzéssel fogadta az ítéletet. Szóke Jenő dr. az ítélet kihirdetésére összeesett s úgy vitték ki a teremből. Természetesen azonnal szabadon bocsátották.

Szókénének is mindjárt hírül vitték szállodai lakására a felmentő ítéletet.

A bűnös asszony az ítélet halatára zokogásba kezdett s keservesen sirt.

Nagy Gyógyszertár a „Mégváltóhoz.” Aradi-utca.

Főtérhez közel.) Telefonszám 9.

NAPI HIREK.

— **Rendkívüli közgyűlés a városnál.** Megemlékeztünk már arról, hogy Kökényessy Géza hivatkozással arra, hogy közéleti tevékenységében nem találkozik kellő elismeréssel és támogatással, lemondott a városi képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottság elnökségéről. E tisztséget hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen tölti Makó város képviselőtestülete, mikor is a városi tanács *Molnár* Albert nyugalmazott főgimnáziumi tanárt ajánlja elnökül megválasztani.

— **Szilvássy Alajos köszönete.** Megemlékeztünk már arról, hogy *Szilvássy* Alajos kir. pénzügyigazgató abból az alkalomból, hogy öt nyugdíjazták, általunk is közölt, meleg hangú levélben bucsuzott el Makó város tanácsától, megköszönvén annak működése alatt vele szemben tanusított jóindulatu támogatását. *Galambos* Ignác dr. polgármester a tanácsnak mai ülésén terjesztette be *Szilvássy* Alajos nyugalmazott kir. pénzügyigazgató bucsuzó levelét, mit a tanács tudomásul vett.

— **A város virilisei.** A törvény értelmében a város virilisei képviselőinek névjegyzékét minden évben ez idő tájt kell összeírni. Az összeíró küldöttséget mai ülésében állította össze a városi tanács és elnökévé *Molnár* Albert nyugalmazott főgimnáziumi tanárt, tagjaivá pedig *Görbelmre* és *Sepsei* István gazdálkodókat választotta meg.

— **Működik a városi adóprés.** A törvényen kívüli állapot miatt nemcsak az állami adók szaporodtak fel nagyon, hanem igen sok adózónak tetemes adóhátraléka van községi pótdadókban is. Mint-hogy ezeknek az adóknak a behajtása nélkül a város nem tud eleget tenni kötelességeinek, *Galambos* Ignác dr. polgármester szigorú rendeletben utasította az adóhivatali tisztséget a községi pótdadók szigorú behajtására.

— **A városi tanács vedekezése a kolera ellen.** *Rákossy* Gyula rendőrkapitány, mint arról megemlékeztünk, tekintettel a terjedő

kolera járványra, nemkülönben az állatbetegségek towaterjedésének meggátolására, indítványt adott be a városi tanácshoz az ugynevezett tized kutak vályuinak eltávolítására, valamint a vedreknek keresztvasakkal való ellátása iránt. Az indítványt ma délelőtt tartott ülésében tárgyalta Makó város tanácsa és azt teljes egészében, indokolásával együtt elfogadta. Egyben utasította a rendőrkapitányt, hogy az említett vályuknak eltávolítása és a vedreknek keresztvasakkal való ellátása iránt haladéktalanul intézkedjék.

— **Számvizsgálat a városnál.** Makó város számvizsgáló bizottsága holnap, szombaton délután *Berényi* József elnöklele alatt a város pénztárkezelői hivatalában vizsgálatot tart.

— **Kíséítő végrehajtó.** Makó város képviselőtestülete, mint ismeretes, előző közgyűlésén felhatalmazta a polgármestert, hogy a városi pótdadók hajtására kíséítő végrehajtót alkalmazzon. Ez alapon a polgármester ma *Sonkovic* János adóügyi tanácsnok ajánlata alapján *Diós* Sándor becstist alkalmazta ideiglenesen kíséítő végrehajtónak.

— **Uj toronyőr.** *Simon* Sámuel a belvárosi református ótemplom toronyőre lemondott állásáról, ezért a polgármester *Kocsis* Gyulát nevezte ki erre az állásra.

— **A digesztor zsirterméke.** Makóvárosa eddig a digesztor zsirtermékéből szappant főzetett. Minthogy azonban a zsiradékot nagyobb haszonnal lehet értékesíteni, ezért a tanács mai ülésén kimondotta, hogy a szappan főzést beszünteti és a digesztor nyers zsirtermékét eladja.

— **Betiltott bucsujárás.** A terjedőben levő kolerajárványra tekintettel a belügyminiszter — mint megirtuk — rendeletet adott ki, melyben a Mária-pócs községben tartatni szokott bucsut betiltotta. Ez a rendelet ma megérkezett Makóvárosához is. A tanács a rendeletet annak rendjelmódja szerint publikálja.

— **A tűzoltók telefonja.** Az a házi telefon, mely a két toronyból a tűzoltók laktanyájába van bevezetve, teljesen elromlott. azért a polgármester elrendelte annak haladéktalan kijavítását.

— **Uj utász.** *Köblös* János városi utász állásáról lemondott, miért is a városi tanács ma tartott ülésében *Felberbauer* Sándort alkalmazta utódnak.

— **Szerencsétlenség.** *Bakos* István gazdálkodó ma délelőtt kocsival jött be a hetipiácra és magával hozta a kocsin hasonló nevű 4 éves kis fiát is. Mikor a Vásárhelyi-utra értek, a lovak, egy tarka tehén láttára, megbokrosodtak és felfordították a kocsit. Apa és fia a kocsit alá kerültek és mindketten megsérültek. Szerencsére sérülésük nem súlyos.

— **Ifju aszfaltbetyárok.** Egyes lelkes emberek egyre hangoztatják, hogy a mi városunknak is csak kell a korrallal haladnia. Hát nem is lehet tagadni, hogy egyes dolgokban borzasztóan sőt mondhatjuk, megbotránkosztatóan igyekszünk a nagy városi erkölcsöket elsajátítani. Hol van, hogy egyebet most ne is említsünk, ki gondolta volna, hogy az aszfaltbetyárság, ez a nagyvárosi molesztárvirág megterem a mi eddig

— legalább erkölcsileg — tiszta aszfaltunkon is. Pedig már is megtermett. — Több szülő panaszkodott ma nálunk, hogy a szegedi kereskedelmi iskolába naponta bejáró és onnan visszatérő serdülő leánykákat az aradcsanádi állomásról le és fel járásukban az utcákon kamasz ifjak napról-napra tolakodóan kíségetik és állandóan inzultálják, úgy hogy alig van nap, hogy az inzultusok miatt egyik-másik kislány sirva ne menjen haza szüleihez. A mint mondják, ez ifju kamaszok annyira mennek vakmerőségükben, hogy a polgári leányiskolába is leveleket csempeszgetnek be. Az ujdonsult fiatal aszfaltbetyárokra különösen a rendőrség figyelmét hívjuk fel.

— **Egy katonatiszt nadrágja.** *Aradon* új hidat építenek a várba, melyet október elején adnak át a forgalomnak. Most a hid vastraverzeit vonják be olajos festékkel s az uttestet aszfaltolni fogják. A várparancsnokság azzal a kéressel fordult az építkezést vezető osztálymérnökséghez, hogy a gyalogezred tisztjeit már most engedjék átjárni a hidon, mert a régi hidon keresztül nagy kerülőt kell tenniük. A felszólítás elől az osztálymérnökség nem zárkózott el, az engedélyt megadták. Az átjárást azonban a napokban a mérnökség beszüntette. Egy magasarangu katonatiszt a mult hét végén feleségével az új hidon járt, nadrágjával hozzáért a frissen festett traverzhez. A tiszt ur az egyik munkást kérdőre vonta, hogy hát miért nem figyelmeztették a friss festésre s amugy „katonásan” leszidta. A dolog így befejezést nyert volna, de most a munkás kerekedett felül. Következő nap panaszra ment az építést vezető osztálymérnökhöz, aki *pártfogásába vette a munkást.* A tisztnek erre napiparancsban a hidon való átkelést megtiltották és a katonaságnak a fahidat kell koptatniok most ujra egy festékes nadrág miatt.

— **60 éves korig megőrizhetjük arcunk, kezünk fiatalságát** ha azt gondozzuk, ápoljuk olyan dologgal, mely semmi körülmények között, az arcbőrre nem tartalmaz, mely tisztán ápol és a levegő kihatásaitól óv. Ilyen a Lukács-féle „Flóra tejcrém” és folyékony „Narancs virág krém”. Mindkettő 50—50 fillér (25—25 krajcár.) Kapható a főtérhez közelfekvő, az aradi-utcai „Mégváltó” gyógyszerárban.

Munkás sorsa.

Szerencsétlenség a Zeitler malomban.

Lapunk tudósítójától.

Makó, szept. 15.

Nálunk alig van számbavehető gyártelep, mert az a néhány malom, mely városunkban van, nem minősíthető gyártelepnek.

Nagyobb gyárakban, hol óriási gépek kímélik, illetve pótolják az emberi munkaerőt, igen gyakoriak a szerencsétlenségek, melyeknek részesei a gépek körül alkalmazott munkások.

Mint említettük, nálunk nincsenek is gyárak, mégis ma délelőtt nagy szerencsétlenség történt a Zeitler-féle gőzmalomban, melynek valószínűleg áldozatul esik egy

szorgalmas molnár legény, *kit ma elkaptott a gépkerek és annyira össze roncstoll, hogy most élethalál között fekszik a vármegyei közkórházban.*

A szerencsétlenségről kiküldött tudósítónk a következőkben értesít:

Paku István molnár mester több mint 25 éve van, mint molnár legény alkalmazva a Zeitler Rudolf és társai gőzmalomban. Főnökei mindenkor józan és igen szorgalmas embernek ismerték és szerették.

Paku István ma reggel is pontosan megjelent és pedig egészen józanon a malomban és mikor a gépek megindultak, egy rud segélyével, mint szokás, a hajtó kerékre a szíjat akarta feltenni, de megsusztott és a kerékre esett, mely a falhoz vágta.

A szerencsétlen munkás eszméletlenül, véresen terült el a földön.

A gépek azonnal megszűntek zakatolni így annál rémesebben és szokatlanul, hangzott a szegény molnár legény keserves jajgatása.

Azonnal orvosért futottak. Legközelebb *Paku* Imre dr. városi főorvost találták, ki azonnal megjelent a malomban és a géptől összetört embert az első orvosi segélyben részesítette, azután a megyei közkórházba szállították, hol most élet halál között lebeg.

Terjed a kolera.

Veszedelemes beteg a fővárosban.

Budapest, szept. 16.

A „Szondy” gőzös, melyről tegnap *Szekulics* Lajos fűtőt kolera-gyanus tünetek között bevittek a járványkórházba, sárga lobogó alatt vesztegár alatt áll a Dunán. A hajót tegnap fertőtlenítették.

A hajón lévő tizennégy utas öt napig, míg a vesztegár ideje el nem mulik, a hajón marad. A vesztegár alá helyezett hajósokat hivatalból táplálják. Ma délelőtt meglátogatta a hajót *Magyarevits* Mladen tisztii főorvos, hogy az utasokat megvizsgálja.

A tisztiorvos a következőképpen nyilatkozott az esetről:

— *Szekulics* fűtőt megvizsgáltam és kolera-gyanusnak találtam. Arról, hogy tényleg a kommabacillusok, fertőzték e meg, még nem lehet beszélni, az majd csak a betegség lefolyása alatt, a járványkórházban lesz megállapítható. De ha tényleg ázsiai kolera-ról lenne szó, úgy határozottsággal meg lehet állapítani, hogy a Duna vize meg van fertőzve.

A bakteriológiai intézet ma vagy holnap teszi meg hivatalos jelentését, hogy vajjon ázsiai kolera-ban betegedett-e meg a fűtő.

Ettől az egy gyanusabb esettől eltekintve, kolera megbetegedés a fővárosban mindezeidig nem fordult elő.

A főváros közelében.

Pestvármegye alispánja megtette a legszigorubb óvintézkedéseket a veszedelmes betegség terjedésének meggátolására. A fertőzött vidékről érkező egyének állandó megfigyelés alatt állanak. Harta községben, ahol *Schneider* Péter ázsiai kolera-ban

meghalt, a lehető legmondosabb óvintézkedéseket fogantatosították. Az ápolókat öt napig megfigyelés alatt tartják, a lakást és a butorokat fertőtlenítették, járványbizottság alakult meg, szigorúan felügyelnek a köztisztaságra és az ivóvízre, a korcsmák záróórát kilenc órára korlátozzák és multságokra engedélyt nem adnak ki.

Rákoskeresztről jelentik, hogy Laczkó Károlynéról, aki gyanus tünetek között halt meg, megállapította a hivatalos vizsgálat, hogy hosszabb idő óta tüdőgyulladásban szenvedett és agyvérzésben halt meg. Miután az eset gyanus volt, azonnal jelentést tettek a főszolgabírói hivatalnak és Pestmegye alispánjának, a vizsgálat azonban, melyet dr. Bendel járási orvos és dr. Hundel Károly kerületi orvos végeztek, megállapította, hogy koleráról szó sincsen.

Mit mond a bakteriologiai intézet vezetője.

Dr. Preisz Hugó, az egyetemi bakteriologiai intézet vezetője, egy újságíró előtt a következőképpen nyilatkozott a kolerajárványról:

— A helyzet egy csöppet sem vigasztaló, — mondta — mert tessék csak arra a falu térképre tekinteni, a Duna inficiálva van végig az országon: Csuzs, Vörösmart, Mohács, Kalocsa, Kömlőd, Harta, Dunaföldvár, Dunaalmás, Gönyő, Nagybajcs, Medve, Újhelyjók, Pozsony. Hogy a Duna meg van fertőzve kolera-bacillustól, bizonyos, mert nyilvánvaló a fertőzés. Hogy miképpen történt a fertőzés, nem lehet kinyomozni. Valószínű, hogy egy ismeretlen hajóról származik a veszedelem. Azt azonban éppen olyan joggal lehet állítani, hogy Ausztria fertőzte meg Magyarországot, minthogy Magyarország Ausztriát. Hogy most Ausztria és Románia védekezik ellenünk, nem hibáztathatjuk érte. Okos politika ez. Bár csak nálunk is komolyabban vették volna eleinte a dolgot.

— Történt talán mulasztás?

— Erről nem akarok nyilatkozni. Sokkal fontosabb, hogy ha már itt a veszedelem, óvjuk tőle a népet. Ez a helyes eljárás, ha a helyet, hogy megnyugtató kommuniket bocsátunk ki, inkább hangoztatjuk, hogy a kolera terjedni fog. Nekem az a véleményem, hogy a kolera terjedni fog, sőt ha a télen elalszik, a tavasszal újra fellámadhat.

— Budapesti jelkerülheti-e a kolerát?

— Félő, hogy nem.

— A budapesti ivóvíz nem veszedelmes?

— Egyelőre nem, de ha még fertőzöttebb lesz a Duna, nem lehetetlen, hogy bacillus kerül az ivóvizünkbe is. Én már most is forrált vizet iszom.

Románia a magyar utasok ellen.

A MÁV. igazgatósága jelenti: A román kormány elrendelte a Predealon át Romániába menő utasok és podgyászok fertőtlenítését. Az utasok összes élelmiszerei elkoboztatnak és megsemmisítetnek.

Új halott Mohácson.

Pécsről jelentik, hogy Kugler Jánosné, aki szentolással kereste

kenyerét, Mohácson tegnap a késő délutáni órákban koleragyanus körülmények között megbetegedett. Beszállították a járványkórházba és lakását Rókus-utcában, a külvárosrészen, fertőtlenítették, hozzátartozóit elkülönítették. Kuglerné tegnap este meghalt. A 69. gyalogezred közlegényének, aki koleragyanus körülmények között megbetegedett, ürülékét a bécsi bakteriologiai intézetnek küldötte fel az ezredparancsnokság megvizsgálás végett. A bakteriologiai intézet megállapította, hogy a beteg közlegény nem kolerában szenved.

Három halott Kalocsán.

Kalocsáról táviratozzák: Tegnap kolerában ismét három ember meghalt. Négy újabb megbetegedés történt. Az állapot retentenes. Járványkórház nincs. Erre a célra egy aklot alkakították át. Az utcákat egy mocsár fertőzött vízzel öntözik. Járványbizottság nincs.

Gyermek háboru.

Bicska a gyermek kezében.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, szept. 16.

Korunk idegességét nemcsak a felnőtteknél, hanem a kiskorú gyermekeknél is tapasztaljuk ma már és a kik az ilyen szomorú jelenségeken gondolkozni tudnak, aggodalommal telnek az iránt, hogy az idegesség, mely korunk epidemiáját képezi, jövőben sok komoly bajnak válhat okozóivá.

Régebben ahoz voltunk szokva, hogy mikor ma a pajtáskodó gyermekek összevesztek és egymást jól elrakták, holnap már, mint jó barátok, találkoztak az utca porában.

Nem így van ez ma. A gyermekeket is meglepte korunk nyavalyája: az idegesség. A napilapok nem egy esetről számolnak be, mikor a gyermeki háborúság által felzaklatott ifjú idegességében hasonlókorú társa élete ellen tör, akár csak a felnőttek.

Makó város gyermekvilágából is ilyen esetről számolunk be alábbi sorainkban:

Spitzer Róza fésülőnőnek 10 éves Imre nevű gyermeke ma délelőtt a lakásuk előtt együtt játszadozott Bilincán Gusztáv, Rozsnyai Imre szabómester tanoncával.

A két fiu eddig naponta találkozott egymással és a legjobb barátságban éltek. Mikor ma reggel találkozott a két fiu, kis darabig beszélgettek, majd hangos vitatkozásba csaptak át. Spitzer Imre a vita hevében, dacára 10 éves korának, bicskát rántott elő és tövig az szurta a szabó inas lapockájá alá, azután pedig elszaladt.

A vér magasan szökelt ki Bilincán Gusztáv testéből és azután eszméletlenül terült el a földön.

Az utca népe csakhamar összesereglett a szerencsétlen inasgyerek körül és beszállították a kórházba, hol bekötötték sebéit, mely elég súlyos ugyan, de nem életveszélyes.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

A jogtanár ur!

Mit tudnak a pécsi jogakadémián?

A pécsi püspöki jogakadémián a kereskedelmi és váltójogi tanszék tizennégy pályázó közül Farkas Elemér dr. zalaegerszegi ügyvédjelöltet nevezte ki a püspök. A Zala című lapnak e kinevezés hírére a következő levelet írta egy egerszegi olvasója:

Igen tisztelt szerkesztőség, tegnapi lapjuk ama hírére vonatkozólag, hogy a pécsi püspöki jogakadémiai kereskedelmi és váltójogi tanszékére egy egerszegi ügyvédjelöltet neveztek ki, kérem, sziveskedjenek tudomásul venni és közölni, hogy a kinevezett fiatal tanárt nem Elemérnek, hanem Tibornak hívják, ami különben nem lényeges. Tudni kell még, hogy Farkas Tibor jó néppárti családából származik, főpapi körökben igen szép összeköttetései vannak s ő maga legutóbb Zarányban néppárti programmal fellépett képviselőjelöltnek. Zarányban megbukott, — de nem ez a bukása az, amely pécsi kinevezésének különös érdekességét kölcsönöz. Farkas dr.-t a pécsi püspök a jogakadémia kereskedelmi és váltójogi tanszékére nevezte ki tanárnak; az eset pikantériája abban rejlik, hogy Farkas dr. az ügyvédi vizsgán legutóbb éppen a kereskedelmi és váltójogból bukott el a budapesti ügyvizsgáló bizottság előtt.

Ennek az Egerszegen köz tudomásu ténynek a közlésével nem denuncálni akarok, hanem maga az eset oly jellemző pécsi akadémiánk tanügyi viszonyára, hogy ennek közlését méltán elvárhatjuk.

Mégis csak kedves dolog az a néppárti jogakadémiai tudomány!

Sok pénzt

takarít meg

ha hirdetéseit

kizárólag a

Makói

„Független Ujság”-

ban közli.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Vasárhelyi-u. 23. sz. alatt Nemes Lajos kovácsmester ur házában egy ujonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádák, tűrés- és vizesdózsák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölgyfából. — Ugyisint azok javítását felelősség mellett eszközölöm, jutányos áráért. ooo ooo ooo

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István kádár-mester.

— Ugyanott egy fiu TANULÓNAK felvétetik. —

Lapkihordók felvétetnek a

Makói Független Ujság kiadóhivatalában.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a Lukács-féle „Harmat” krémet

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztítótalanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifjú arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájút kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 szinben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: egyedül a készítőnél Lukács Ferenc „Megváltó” gyógyzser-tárában, Aradi-u. Telefon szám 95.

Eladó föld.

A békési uti iskola szomszédságában egy fertály tanya föld örök áron szabadkézből

eladó.

Értekezhetni lehet Gera Istvánnal Csillagkereszt utca 855. sz.

Eladó szőlőföld

a Szugolyban a Körösi-féle földből 1 drb egy napos és 1 drb másfél napos szőlőföld eladó

örök áron szabadkézből Értekezni lehet a tulajdonosát Kubala József.

Arany János utca 81 sz. alatt.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított lóteri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzin, petrolum, elsőrendű gépkenő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Fegyverjavító műhely Makó
 000 Szent-István tér. 000

Műhelyemben gyárilag végze-
 fegyverek javítását és átalakítá-
 sái, fegyvercsövek barnítását vagy
 feketítését; új fegyveragyakat.
 Bármily javítások pontosan lesz-
 nek műhelyemben elkészítve.
 Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL**
 felvétetnek.

Tisztelettel:
Halász Károly
 fegyverműves.

ELADÓ

00 egy kellemes hangu 00
cimbalom.

— **Ára 70 korona.** —
 Kazinczy-utca 3 sz. alatt.

Tanuló leányok
 00 felvétetnek a 00

Pesti vasalónőnél
 Ráday útca 24. szám.

Módszeres
 tornatanítás.

Népiskolai tornagyakorlatok 40
 leckén kidolgozták: Horváth
 Illés és Juhász György makói tor-
 natanítók. Ára 80 fillér, kapható

Gaál László
 könyvkereskedőnél.

Kedvező fizetési feltételek
 00 00 mellett 00 00

eladom

aradi-utcai ujjonnan épült
 2164. számú

házamat.

Értekezhetni lehet
Lenkei Károly
 asztalossal, Megyeház-utca
 — 25. szám alatt. —

Szabó üzlet megnyitás!

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki közönség
 becses tudomására hozni, hogy Makón, Dessewffy
 tér 13. szám alatt, a **Makói Ujság** ujjonnan épült
 bérházában a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-szabó divattermet

nyitottam, melyet a legujabb divatu angol és honi
 — gyártmányu, finom szövetekből rendeztem be. —

Miután szakképzettségem úgy a főváros, mint több
 nagyobb városokban sajátítottam el, főtörekvésem oda
 fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség legkénye-
 sebb igényeit is kielégíthessem és a nagy közönség ne
 legyen ráutalva, hogy modern ruhaszükségeit na-
 gyobb városokban szerezze be.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve,
 vagyok mély tisztelettel

Ifj. Antal József,
 uri szabó.

Legujabb, modern divat-szabás!

Pontos és szolid kiszolgálás!

Földeladás.

A rákosi tanyákszéli iskola szomszédságában
5 köblös szántó földem
 a rajta levő épületekkel együtt nagy holdan-
 ként is örök áron, **ELADÓ.**
 szabadkézből

o Értekezni lehet **Patkós Mihály** házánál o
K. Kiss Sándor
 tulajdonossal Fekete utca.

Pontos kiszolgálás!

Női divat áruház megnyitás!

Október hó
 1-én nyílik meg **Király Lajos**
női divat áruháza a „Korona szálloda”
 átellenében.

— — — Rotter Gyula mellett. — — —
 Hol olcsó árban lehet beszerezni a legdivatosabb
női kabátokat. Nagy raktár fehérneműekben:
női ingek, háló kabátok, női nadrágok,
Clot, lüszter, schiffon alsók és kötények,
Csecsemő és intézeti leány kelengyék.
 — — — Szörme gallérok és muffok. — — —
Nagy választék divatos szabású
blúzok és angol ajakból.

Pontos kiszolgálás!

Szabott árak!

Szabott árak!

Nyomatott Ifj. Gaál László könyvnyomdájában Makón, 1910.

Földeladás.

Az apátfalvai ugarban levő
 Iritz-féle csárda közelében
 szabadkézből **eladó,**
 örök áron

— Értekezhetni lehet: —
Nacsa Erzsébet
 Páva-utca 8. szám alatt.

Hirdetmény!

Reiner-féle házban egy la-
 kás azonnal, egy lakás pe-
 dig november **kiadó.**
 1-én olcsón
 000 Értekezni lehet: 000
Dr. Dózsa Simon
 ügyvéd irodájában. 00

Szőlő eladás.

Dr. Vendel féle szőlőtelepen 200
 métermázsza bornak való külön
 féle faju szőlő, métermázsanként
 26 koronáért eladó. Előjegyezni
 lehet Szabó Péter megyeház u.
 27. Benkő Antal Kont u. 1 szám
 vagy Geiringer Károly börke-
 reskedőnél.

Nyomdász tanoncok

havi fizetéssel
 vétetnek fel a
Makói
Független Ujság
 nyomdájában. Kazinczy-u 3.

Hirdetmény!

A Szlovensák-féle házban
 2 bolthelyiség és egy lakás
 olcsón és **kiadó.**
 azonnal
 000 Értekezhetni: 000
Dr. Dózsa Simon
 ügyvéd irodájában.

Iskolai könyvek
bekötését

a legerősebb angol vászon kö-
 tésben a legolcsóbb árban készíti
Bodor Sándor
 könyvkötő.
 A Zsidó iskola mellett. Ugyanott
 egy fiu fizetéssel **TANONCNAK**
 felvétetik.